

## HISTORISCH NIEUWS

### Een nieuwe eigenaar van Peerlkamplaan 18-20

Op dit adres bevindt zich één der fraaiste en meest karakteristieke villa's van ons dorp, het 'Huis met de Pilaren'. In mei 1994 heeft een felle brand de villa ernstig beschadigd. Een dispuut over de verzekering van de schade heeft sindsdien de restauratie en passende bewoning van het huis in de weg gestaan. Niet alleen de omwonenden maar ook onze vereniging, Hilversum, Pas Op! en de Dienst Stadsontwikkeling van de Gemeente Hilversum hebben zich daar ernstige zorgen over gemaakt. De fraaie villa leek langzaam te vergaan tot een willige prooi van projectontwikkelaars die zich richten op de bouw en exploitatie van 'urban villa's' en dergelijke. Voor Hilversum, Pas Op! en onze vereniging was deze zorg aanleiding om het pand Peerlkamplaan 18-20 bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen voor te dragen als rijksmonument. Een dergelijke status zou het onmiddellijk slopen van het pand onmogelijk maken en wat meer rust gunnen voor het zoeken van definitieve oplossingen.

Inmiddels heeft de ontwikkeling zich deze zomer ten goede gekeerd. Om een lange zaak kort te houden, het pand is gekocht door de heer R. Brons en zijn echtgenote mevrouw M.A. Verkaik te

Hilversum, die voornemens zijn het huis met de pilaren in oude luister te herstellen en er met hun twee kinderen te gaan wonen. Alle reden voor Eigen Perk om met de heer en mevrouw Brons een gesprek te hebben.

*Wat heeft u bewogen om deze zwaar beschadigde villa te kopen en u daarmee alle zorgen van de wederopbouw en restauratie op de hals te halen?*

Allereerst het huis zelf. Muren, plafonds en vloeren zijn weliswaar zwaar beschadigd maar de plattegrond van de woning is prima en geeft de mogelijkheid om het huis weer tot een comfortabele en gezellige woonruimte op te bouwen en in te richten. Het stijlvolle uiterlijk spreekt ons zeer aan en met enthousiasme zullen wij dat in de oude luister herstellen. Ten slotte de ligging. Het huis staat op een prachtige plek in de Boomburgwijk en van het wonen in deze wijk stellen wij ons veel voor.

*U bent arts. Gaat u in de Peerlkamplaan praktijk aan huis houden?*

Ik heb een praktijk als kaakchirurg en voor de uitoefening van mijn praktijk blijf ik uitsluitend gebruik maken van de faciliteiten in het ziekenhuis. Het huis aan de Peerlkamplaan zullen wij alleen als woonhuis gebruiken.

*Wanneer hebt u het huis gekocht?*

De vorige eigenaar, mevrouw Van Schaik, heeft zich zeer ingespannen om het huis voor particulie-



*Dokter Ronald Brons voor zijn nieuwe huis (foto AS).*

re bewoning te behouden. Begin augustus zijn wij met haar tot overeenstemming gekomen. Reeds tijdens de onderhandelingen hebben wij goed overleg gehad met de Gemeente en met name met mevrouw Koenders en de heer Den Dikken van de Dienst Monumentenzorg. In een vroeg stadium hebben wij ook architect Paul van Vliet die het restaureren van monumenten tot een zekere specialisatie heeft ontwikkeld bij dat overleg betrokken. Na de koop heeft Van Vliet een restauratieplan opgezet. Het plan voorziet in een kleine uitbouw aan de achterzijde van het huis waardoor wat meer bergruimte, stalling voor de auto's en de installatie van een moderne keuken mogelijk wordt. De gemeente heeft dit plan inmiddels goedgekeurd.

#### *Wat gaat er nu op korte termijn gebeuren?*

De eerste zorg is om het huis voor de winter 'onder dak' te krijgen. Daar gaat nu door de aannemer met man en macht aan gewerkt worden. Bij de verkoop van ons huidige huis in de Waldecklaan zijn we er van uit gegaan dat we het nieuwe huis aanstaande mei bewoonbaar hebben kunnen maken.

*Albertus Perk en Hilversum, Pas Op! hebben zich sterk gemaakt om het 'Huis met de Pilaren' op de rijksmonumentenlijst geplaatst te krijgen. Vindt u dat dit initiatief uw belangen doorkruist?*

De belangen van de overheid en van ons als nieuwe eigenaren lopen beslist parallel. Ons voor-nemen om het huis in de oude luister te herstellen en het vervolgens als woonhuis te gaan benutten strookt geheel met de plannen en ambities van zowel rijk als gemeente. Van de officiële status als monument verwachten wij bij de realisatie van ons voornemen alleen maar ondersteuning.

#### **Nieuwe activiteiten van TVE**

*Tussen Vecht en Eem* heeft met een nieuw initiatief haar overkoepelende rol in de regio een extra accent gegeven. Vanaf heden gaat de vereniging enkele malen per jaar een *Activiteitenbulletin* uitgeven en breed verspreiden. Het bulletin zal telkens een overzicht geven van alle activiteiten die door de lokale historische kringen worden ontplooid. Voor ons ligt het eerste nummer, gedateerd september 1996. Uiteraard hebben we onmiddellijk nagegaan wat het bulletin over Albertus Perk te melden heeft. Tot onze vreugde stonden de drie najaarslezingen er keurig in! De overige informatie zal dus ook wel in orde zijn. Mevrouw Livia Lankreijer heeft van het *Activiteitenbulletin* de eindredactie. Adres: Aartseveen 94, 3755 VE Eemnes, telefoon (035) 538 91 98

TVE wil het eerste jaar van haar hernieuwde zelfstandigheid nog met een ander initiatief opluisteren. In het derde nummer van dit jaar doet het tijdschrift een oproep tot medewerking aan een themanummer over arbeid en mobiliteit. Men denkt hierbij aan al die vormen van nijverheid en industrie in onze streek die een aantrekkelijke werking hebben gehad op arbeiders van elders. De textielnijverheid, de diamantslijperij, de glasfabricage en de bouwnijverheid zijn slechts een paar voorbeelden die hebben geleid tot meer of minder massale vestiging van werknemers, soms zelfs buitenlanders. De redactie geeft een lange lijst van bronnen in lokale archieven die bij het onderzoek hiernaar gebruikt kunnen worden. Het themanummer zal niet één integrale behandeling voor de hele streek opleveren, men wil juist lokale geschiedschrijving over dit onderwerp aanmoedigen en vervolgens bundelen. Wel gaat men het

geheel aan één deskundige eindredacteur toevertrouwen. Het themanummer zal verschijnen in het najaar van 1997. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met de hoofdredacteur van *Tussen Vecht en Eem*: Ed van Mensch, J.H.B. Koekkoekstraat 26, 1214 AD Hilversum, tel. 6234913.

### **De tapijtindustrie in Hilversum**

Onder deze titel heeft het Goois Museum een tentoonstelling ingericht die op zaterdag 21 december geopend zal worden. Het museum heeft zich bij de keuze van dit onderwerp laten inspireren door het feit dat 1996 het jaar is geweest van het industriële erfgoed.

De betekenis die de textielproductie in het algemeen en de fabricage van tapijten in het bijzonder voor Hilversum hebben gehad mag in grote trekken bekend verondersteld worden. Over de wijze echter waarop de tapijtfabrikanten dessins en patronen ontwierpen en op deze manier hun producten een eigen "gezicht" gaven is nauwelijks gepubliceerd. Mevrouw Esther Scholten heeft zich recentelijk in dit belangrijke facet van de industriële tapijtfabricage verdiept en de resultaten van haar studie in de tentoonstelling verwerkt. Naast de traditie om Oosterse tapijten te kopiëren

kregen verschillende stijlen van kunstnijverheid op het ontwerpen van tapijten een invloed. Stromingen als Jugendstil, de Amsterdamse School en het Functionalisme zijn dan ook in de tapijtdessins terug te vinden. Dit deel van de tentoonstelling bestrijkt de gehele periode van de industriële tapijtfabricage in ons dorp, van 1900 tot 1960.

Maar niet alleen aan de artistieke kant van de tapijtindustrie wordt aandacht gegeven. De expositie belicht ook de technische en sociale kant van deze bedrijfstak. Vooral de veranderingen op deze gebieden, die zich gedurende de periode van 1880 tot 1920 voltrokken, worden tentoongesteld. Kleinschaligheid en thuisindustrie kenmerkten de tapijtindustrie rond 1880. Vooral de uitbuiting van kinderen daarbij komt heden ten dage schrijnend over. Uitbuiting die overigens elders in de wereld nog aan de orde van de dag is. Niet in ons land. Hier was kinderarbeid in 1920 allang wettelijk verboden. Tapijten werden toen ook niet meer thuis gemaakt maar op veel grootschaliger wijze in voor die tijd grote fabriekshallen. De levensomstandigheden van de arbeiders en hun gezinnen werden door deze industrialisatie aanmerkelijk verbeterd.

De tentoonstelling in het Goois Museum loopt tot en met 23 maart 1997. Openingstijden: dinsdag tot en met zondag van 13:00 tot 17:00 uur. Het museum is op 25 december en 1 januari gesloten.